

भिनिवेजे श्रयोगशास्त्रोक्ते चिन्तनविशेषरूपे समाधिभेदे
४ भक्तिविशेषे च “ईश्वरपुष्पिधानादा” पातः “पुष्पिधा-
नात् भक्तिविशेषात्” भाष्यम् । ५ अर्थे ६ कर्मणां फलत्यागे
च “तपःस्वाध्यायेश्वरपुष्पिधानानि क्रियायोगः” पातः ।

“इश्वरपुष्पिधानं सर्वक्रियाणां तस्मिन् परमसुरावर्षणं
फलसन्धासौ वा” भा० ७ समर्थो विषयान्तरसंचारा-
भावरूपे ऐकाग्र्ये च गीतः १।२।१६ सूत्रवृत्तिः ।

प्रणिधि पु० पुष्पिधायते प्र+नि+धा-क्ति । १ गुप्तचरे अमरः ।
२ अतुचरे च । भावे कि । श्याचने ४ अवधाने च मेदि० ।
काश्यपस्य दृष्टदृष्टस्य ५ पुत्रभेदे भा० व० २।६ अ० ।

प्रणिपात पु० प्र+नि+पत-घञ् । प्रणामे हेमच० “तद्विधि
प्रणिपातेनेति” गीता । [हिते च मेदि० ।

प्रणिहित लि० प्र+नि+धा-क्त । १ प्राप्तौ २ स्थापिते ३ समा-
प्रणी लि० प्रणयति प्र+नी-क्तिप् । १ कारके २ ईश्वरे च
“सायन्तर्भी तिथिप्रणयः” भट्टिः ।

प्रणीम लि० प्र+नी-कर्मणि क्त । पात्रेन रूपरसान्यजाभावापा-
दैरे १ पदार्थं २ क्षिप्ते शनिवेशिते ३ विहिते च हेमच० ।
१ दत्ते संस्कृतान्ते पु० अमरः । २ यज्ञपालभेदे स्त्री मेदि० ।
अग्निपदवाचिभ्यो ७ मन्त्रसंस्कृतमात्रे “यथाध्वरे वज्रिर-
भिपूषीतः” भट्टिः । ८ मन्त्रसंस्कृताद्यु अणु स्त्री व० व० ।
तदाधारपात्रो तु उपचारात् पूषीताशब्दवाच्यः ।
“पूषीतानाम् आपो मन्त्रसंस्कृता आहवनीयस्योत्तरतो
निहिताः” आश्र० चो० १।१।५ नारा० । “तदापः प्राण-
यंस्तस्मादापः पूषीतास्तत्पूषीतानां पूषीतात्वम्” शत०
ब्रा० १।१।६।१।८।

प्रणीय लि० प्र+नी-कर्मणि वेदे क्यप् । यस्य मन्त्रेण सं-
स्कारः कृतस्तस्मिन् । लोके तु प्रणये इत्येव ।

प्रणूत लि० प्र+णू-स्तुतौ कर्मणि क्त । स्तुते अमरः ।

प्रणय लि० प्र+नी-यत् । १ वयस्ये अशीने २ जतनौकिकसं-
स्कारे च हेमच० ३ प्रापणीये ।

प्रतक्न पु० प्र+तक-गतौ वनिप् । प्रकर्षेण गतियुक्ते
“नभोऽस्ति प्रतक्ता” ता० ब्रा० १।४।२ “प्रकर्षेण प्रतक्ता
स्वावयवैः पर्याश्रुभिः सर्वान् पिप्पलान् प्रति गत्वा
तद्वर्तिर्गतिकर्मा” भा० ।

प्रतति स्त्री प्र+तन-भावे क्तिन् । १ विस्तारे । कर्त्तरि
क्तिच् वा ङीप् । २ वज्राच्च अमरः ।

प्रतदसु पु० प्रतत् प्राप्तं वक्ष्यं घनं येन । १ प्राप्तयुक्ते २ वि-
सीर्यभने च ऋ० ६।१।२७ ।

प्रतन लि० प्र+“नञ् पुराणात् प्रात्” वार्त्ति० चकारात्
चु लट् च । पुरातने अमरः ।

प्रतनु लि० प्रकटस्ततः प्रा० स० । १ अतिस्त्रुत्ये २ अतिस्त्रुत्ये च

प्रतमा(रा)म् अव्य-प्र+आद्य तरप् तमप् वा । अत्यन्तपूजके

प्रतर पु० प्र+तृ-भावे अण् । प्रकर्षेण १ तरणे आधारे अण् ।

२ प्रवरणाधारे गोपतरणब्दे डगम् । [प्रतर्क तत्ताये ।

प्रतर्कण न० प्र+तर्क-भावे ल्युट् । वितर्के शब्दर० । वञ् ।

प्रतर्ह न० प्र+हृद-भावे ल्युट् । १ ताडने । कर्त्तरि ल्यु ।

२ ताडके लि० । श्दिशोदासपुत्रभेदे पु० हरिवं० २६ अ० ।

३ इन्द्रोपदेशगुभेदे प्रतर्दनं प्रति इन्द्रेण ब्रह्मविद्योपदि-
तेति वेदान्ते प्रसिद्धम् ।

प्रतल न० न० प्रकटं तलम् । १ पातालभेदे मेदि० । प्रकटं

तलमस्य । २ विस्तृताङ्गुलिके पात्रौ चपेटे पु० अमरः ।

प्रतान पु० प्र+तन-घञ् । १ विस्तारे २ ऋषिभेदे च तस्य

गोत्रापत्यम् इज् । प्रतानि तद्गोत्रापत्ये वङ्गत्वे तु तस्य

उपका० लुक् । प्रताना इत्येव । ३ तन्तुयुक्ते अञ्जाङ्

त्वपुमादौ । “गुच्छगुच्छमन्तु विविधं तथैव तृणजातयः ।

वीजकाण्डरङ्गाद्येव प्रताना वज्रा एव वा” मनुः ।

“प्रतानास्तन्तुयुक्तास्तुष्टपात्रावुपप्रतयः” कुङ्कु० ।

प्रतानिन् लि० प्र+तन-णिनि । १ विस्तीर्णे २ विस्तृतवता-

याम् स्त्री ङीप् अमरः ।

प्रताप पु० प्र+तप-घञ् । १ कोषदण्डजाते अपादेः तेजसि

अमरः । २ तापे श्वर्कदृष्टे च राजनि० ।

प्रतापन पु० प्रतापयति तप-णिच्-ल्यु । १ नरकविशेषे

२ तापके लि० शब्दरत्ना० भावे ल्युट् । ३ पीडने शब्दर० ।

कर्त्तरि ल्यु । ४ विष्णौ पु० । “प्रकाशका प्रतापनः”

विष्णु स० “सूर्यप्रभृतिभिर्विश्वं प्रतापयतीति प्रतापनः” भा०

प्रतापवत् लि० प्रताप+अन्त्यर्थे मत्वप् मस्य वः । १ प्रताप-

युक्ते २ स्तब्धताचरणभेदे पु० भा० व० ४६ अ० ।

प्रतापस पु० तपसि साधु अण् प्रकटस्तपसः प्रा० स० । १ प्रक-

टतापस्य गुहाकंदृष्टे च अमरः ।

प्रतास् अव्य० प्र+तन वा० शिव-स्तरादि । ग्लानौ मनोरमा ।

प्रतारक लि० प्र+तृ-णिच्-ल्युङ् । १ वज्रके २ ध्वजे च ।

प्रतारण न० प्र+तृ-णिच्-भावे ल्युट् । १ वज्रने अन्य

पदार्थस्य अन्यथाकूपेण आपणे । युच् । प्रतारणाऽपि

तत्ताये स्त्री । “प्रतारणावसर्पस्य विद्यया किं प्रयो-

जनम्” वङ्गटः ।

प्रतारित लि० प्र+तृ-णिच्-क्त । १ वज्रिते लि० भा० ।